

Nr 712

Av herr **Vigelsbo**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 130, angående anslag till förvaltningsbyggnad för vattenfallsstyrelsen.*

I propositionen nr 130 föreslås, att till inköp av mark för en tillämnad förvaltningsbyggnad för vattenfallsstyrelsen vid Räcksta i Stockholm skall anvisas 5 milj. kronor, varjämte ett anslag av 2 milj. kronor äskas till förberedelsearbeten för förvaltningsbyggnaden. Vattenfallsstyrelsen har för närvarande lokaler på inte mindre än 28 ställen i vitt skilda delar av Stockholm, vilket givetvis medför en besvärande splittring i dess arbete. Det måste därför anses nödvändigt, att vattenfallsstyrelsens personal återsamlas i en gemensam förvaltningsbyggnad. Enligt min mening bör emellertid inte denna förvaltningsbyggnad förläggas till Räcksta i Stockholm.

Statsmakterna har vid olika tillfällen uttalat, att centrala ämbetsverk och institutioner i den utsträckning så är möjligt bör flyttas ut från Stockholm till andra lämpliga orter. Stor-Stockholmsområdet har för närvarande cirka 1 milj. invånare, d. v. s. en sjundedel av hela landets befolkning. Det är tydligt, att Stor-Stockholms folkmängd kommer att växa till ett tal, som kommer att stå i ännu större disproportion till landets hela befolkningstal, om icke den pågående utvecklingen kan hejdas genom en förnuftig lokaliseringspolitik. Utvecklingen under senare år har allt tydligare visat, att åtgärder från samhällets sida måste vidtas i syfte att åstadkomma en mer proportionell fördelning av verksamheter och bebyggelse mellan olika delar av landet. Förvaltningens koncentration till huvudstaden har i stor utsträckning bidragit till den alltför starka anhopningen av befolkning och bebyggelse till nämnda område. För strävandena att söka hejda denna utveckling måste det vara av största betydelse, att statliga verksamheter i den mån så är möjligt lokaliseras till andra orter i vårt land.

Frågan om vattenfallsstyrelsens förläggning har varit föremål för utredning, vilken utmynnat i förslaget om att styrelsen skall förläggas till Räcksta i Stockholm. Enligt utredningen skulle en förläggning av vattenfallsstyrelsen till annan ort än Stockholm medföra betydande svårigheter bl. a. för personalrekryteringen och kontakten med andra organ och organisationer i Stockholm. Arbetsmarknadsstyrelsen, med vilken utredningsmannen för fullgörande av sitt uppdrag haft överläggningar, har emellertid rekommenderat, att vattenfallsstyrelsen flyttas ut från Stockholm till någon stad i mellersta eller södra Sverige i storleksordningen 40 000—50 000 invånare. En sådan förläggning av vattenfallsstyrelsen skulle enligt arbetsmarknadsstyrelsen inte medföra några större svårigheter för verksamheten annat än av övergångskaraktär. Möjligheterna till rekrytering av personal skulle en-

ligt arbetsmarknadsstyrelsen på lång sikt t. o. m. vara bättre vid en sådan förläggning än om vattenfallsstyrelsen kvarstannar i Stockholm.

Det företedda utredningsmaterialet är enligt min mening icke av den beskaffenheten, att det kan läggas till grund för ett beslut om vattenfallsstyrelsens förläggning. Arbetsmarknadsstyrelsens bedömning av förhållandena synes mig vara i bättre överensstämmelse med verkligheten. Anmärkningsvärt är, att utredningsmannen icke ens gjort någon undersökning om i vilken utsträckning det utom Stockholm finns orter i vårt land, vilka kan vara lämpliga för förläggning av vattenfallsstyrelsen. Någon verklig analys av arbetsmarknadsförhållandena har icke heller skett. De sociala och befolkningspolitiska synpunkter, som från samhällets sida måste läggas på denna fråga, har icke på tillbörligt sätt beaktats i utredningen.

Enligt min mening bör en stad med den av arbetsmarknadsstyrelsen nämnda storleksordningen ha goda förutsättningar att uppfylla de krav, som man bör ställa på förläggningsorten för vattenfallsstyrelsen. En sådan stad bör ha möjligheter att på tillfredsställande sätt lösa bostadsfrågan för personalen, att ordna kommunikationer, serviceanordningar m. m. Över huvud taget bör en förläggning till en sådan stad kunna ge bättre möjligheter i fråga om social och kulturell standard, semester- och fritidsanordningar etc. än fortsatt förläggning till Stockholm.

En lämplig förläggningsort synes mig Västerås vara. Med en folkmängd på 60 000—70 000 bör denna stad kunna tillgodose de önskemål, som i ifrågavarande fall kan ställas. I Västerås finns redan förut statens ångkraftverk och vattenfallsverkets huvudförråd, vilket också synes tala för att staden är lämplig som förläggningsort för vattenfallsstyrelsen. Därutöver kan framhållas, att en förläggning till Västerås bör vara fördelaktig även ur den synpunkten, att goda kontakter kan upprätthållas med ASEA, som kan betecknas som huvudleverantör till kraftverken. Även ur personalrekryteringssynpunkt skulle en förläggning med nära kontakter med ASEA sannolikt medföra förmåner.

Lämpligt kan vara, att förvaltningsbyggnaden förläggas till Strömsholm, som ligger två mil utanför Västerås. Statens hingstdepå på denna plats skall avvecklas. Mark för den tillämnade förvaltningsbyggnaden finns alltså redan disponibel i statens ägo, vilket sålunda skulle minska kostnaderna för förvaltningsbyggnaden med 5 milj. kronor. Det är f. ö. sannolikt, att de byggnader, som finns å Strömsholm, i viss utsträckning kan disponeras för vattenfallsstyrelsens verksamhet i befintligt eller föga omändrat skick. Strömsholm ligger i kommunikationshäseende lika väl till i förhållande till Västerås som Räcksta i förhållande till Stockholm.

Riksdagen bör enligt min mening icke nu fatta beslut om förläggningen av vattenfallsstyrelsens nya förvaltningsbyggnad. Frågan bör först göras till föremål för förnyad och grundligare utredning, varvid de synpunkter som jag här anfört må beaktas.

Med anledning av vad jag ovan anfört får jag hemställa,

att riksdagen med avslag å propositionen nr 130 måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förnyad

prövning av frågan om förläggningen av vattenfallsstyrelsen förvaltningsbyggnad i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 4 april 1956

Sven Vigelsbo